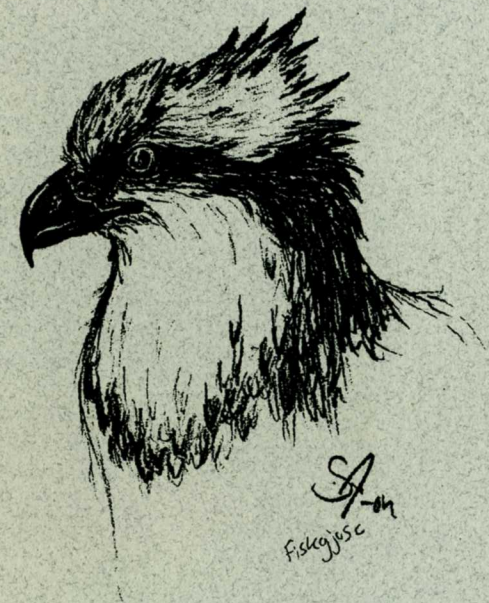

PANDÍON

2005:1 Arg. 21
tidskrift för fågelintresserade

Pandion

Årgång 21

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 3 ggr. årligen (april, augusti och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Tommy Oscarsson,
Odonvägen 4, 711 33 LINDESBERG
Tel. 0581-12348
tommy.swarre@swipnet.se

Vice ordf. Mattias Rudenvall
Norevägen 23 c
711 32 LINDESBERG
Tel 0581-13004, 070/576 04 77

Sekr. Ulla Wallin,
Munkaboda 112 718 91 FRÖVI
Tel. 0581-33179
wallin.u@telia.com

Kassör. Bo Dahlström, Karlslund,
Ullersäter, 718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Per Axelsson, Lennart Sandberg och Andreas Sandberg.

Försäljningsansvarig:
Mattias Rudenvall, Norevägen 23 c
711 32 Lindesberg
Tel 0581-13004
mattias.rudenvall@swipnet.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubbmästare: Ambulerande enl. lista

Klubblokal: IOGT/NTO-lokalen i Blixterboda.

Fågelrapporter skickas till:
Mats Andersson, Hagabergsliden 4,
711 31 Lindesberg
Tel. 0581-16274
058116274@telia.com eller
Jan-Erik Malmstigen, Skomakargatan 6,
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för Pandion: Lennart Sandberg,
Tallbacksgatan 3, 718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

[http:// birds.nu/ffk.htm](http://birds.nu/ffk.htm)

Omslaget: Fiskgjuse, Stina Andersson Lindesberg

Restaureringsplaner och vårfåglar

Tänkte i detta nummer ta upp lite saker som hänt i klubben. Vår ansökan om en restaurerings- och kostnadsplan för Sörbysjön fick avslag av Landstingets naturvårdskommitté. Tanken var att vi skulle kunna söka bidragspengar för en restaurering. Alla ansökningar måste innehålla en plan för vilket arbete som skall göras samt kostnaden för detta annars är det omöjligt att söka pengar. Eftersom vi i klubben inte tyckte vi besatt kunskapen så hoppades vi att Mats Rosenberg som jobbar med detta på länsstyrelsen och som varit ledande vid restaureringen av Oset i Örebro skulle få göra detta åt oss. Tyvärr så fick vi nej.

Under hösten så träffade Jan-Erik Malmstigen och jag ansvariga för naturvården i kommunen vid Hagaberg-Frövi. Ett delprojekt i vår ansökan skulle vara en restaurering av Hagaberg. Kommunen tyckte dock att vi skulle vänta och se vad ansökan om Sörbysjön fick för svar. En röjning av sly för att öppna upp mer så att vi kan se bättre

vid Hagaberg skulle kommunen kunna ordna med. Detta har blivit gjort.

En miniförteckning över de arter och raser som setts i Lindesbergs kommun har tagits fram. Den finns till försäljning och kan köpas av Jan-Erik Malmstigen, Ulla Wallin, Per Axelsson eller mig. Förteckningen kommer även att säljas vid månadsmötena. Priset kommer att vara 10 kronor för 5 stycken.

Den våtmark som har blivit iordnings-tälld i Björkhyttan är klar. Vid samtal med markägaren så berättade han att så snart kölden gått ur marken så kommer vatten att fyllas på där.

På fågelfronten så har det varit mycket ugglor i farten så sorktillgången verkar vara god. Vårfåglarna kommer en efter en så ut och skåda i vårsolen och glöm inte och var med på våra träffar under våren. Vi ses

Ordföranden.

Sällsynta fåglar i Lindesbergs kommun

Jan-Erik Malmstigen

Under de senaste 30 åren har jag fått in ett stort antal fågelrapporter från kommunens fågelskådare. När jag flyttade till kommunen 1975 var vi ett fåtal aktiva skådare men i och med att Frövi fågelklubb bildades 1983 blev skådarna fler till antalet och därmed ökade förstås även rapporterna. Detta får man ha i minnet när man studerar bifogad tabell som visar fyndens fördelning i 10-årsperioder för de arter som observerats 50 gånger eller färre i vår kommun.

Arter som uppvisar tydligt ökande siffror:

Spetsbergsgås
Snattherand
Ängshök
Svärta
Dvärgmå
Rödstrupig piplärka

Att den rödstrupiga piplärkan ökat beror troligen i första hand på ökad ornitologisk aktivitet.

Arter som uppvisar tydligt minskande siffror:

Myrsnäppa
Rödspov
Roskarl
Busksångare

Dessutom finns några arter som de senaste åren ökat påtagligt och hamnat strax över 50-fyndns gränsen. Hit hör

bl.a. mindre sångsvan, blåsgås, myrspov, gråspett (11 fynd perioden 1975 - 1984, 65 fynd perioden 1995 - 2004) och snösiska.

Några arter som gått kraftigt tillbaka de senaste åren är bl.a. skrântärna (4 fynd den senaste 10 års perioden), turkduva (10 fynd) och jorduggla (7 fynd).

För vissa arter är antalet fynd knepigt att bestämma, det beror nämligen på hur man räknar. I tabellen har spovsnäppa till exempel angivits med minst 38 fynd. År 2000 sågs spovsnäppor dagligen i stora antal i samband med den stora översvämningen vid Finnåker i ett par veckors tid. Hur räknar man dessa individer, det får bli stora uppskattningar. Svarttärna är ett annat exempel. Den häckade i Sörbysjön några år på 1980-talet men har den senaste 10-års perioden endast observerats vid totalt 7 tillfällen.

Lämpligt till denna artikels sammanställande kom en förfrågan från Sven Larsson om klubben ville trycka upp en miniförteckning över Lindesbergs kommuns fåglar. Resultatet blev att vi idag kan erbjuda klubbens medlemmar denna förteckning till priset av 2:-/st. (minsta beställning 5 st. a' 10 kronor). Miniförteckningen beskrivs på klubbens hemsida (Försäljning).

Tabell:
Max 50 fynd i Lindesbergs kommun

	-1974	1975-84	1985-94	1995-2004	Summa
Svartnäbbad islom	1				1
Smådopping	2	6	11	8	27
Gråhakedopping	2	4	6	11	23
[Rosaryggad pelikan]				1	1
Ägretthäger		2	1	1	4
Svart stork			4	2	6
Vit stork	3	1	8	6	18
Spetsbergsgås		1	9	32	42
Fjällgås		1	2	5	8
[Snögås]	1	3	2		6
[Strippgås]				1	1
Prutgås	1	5	6	7	19
Rostand			1	1	2
Gravand		4	6	10	20
Snattherand		4	11	35	50
Amerikansk kricka				1	1
[Mandarinand]			1	5	6
Vitögd dykand			1		1
Bergand	6	5	7	9	27
Ejder		2	2	6	10
Alfågel	1	10	5	13	29
Svärta	3	3	4	15	25
Brunglada		1	1	1	3
Rödglada	1	1	5	6	13
Stäpphök			2		2
Ängshök		1	8	20	29
Aftonfalk	2	1	1	5	9
Jaktfalk			1		1
Dalripa	2		1		3
Rapphöna	>1	5	5	4	14
Tjockfot			1		1
Svartvingad vadaresvala			1		1
Fjällpipare		1	2	2	5
Kustsnäppa	1	1	3	9	14
Sandlöpare			2	1	3
Spovsnäppa	1	9	14	>14	>38
Skärsnäppa		1	1		2
Myrsnäppa			5	1	6
Dubbelbeckasin	1	17		9	27
Rödspov		3	14	2	19
Tereksnäppa			1		1

	-1974	1975-84	1985-94	1995-2004	Summa
Roskarl	1	4	15	7	27
Smalnäbbad simsnäppa			3	2	5
Bredstjärtad labb	1			1	2
Kustlabb		1		3	4
Svarthuvad mås			1		1
Dvärgmås	1	2	6	17	26
Vittrut				2	2
Tretåig mås	1		4		5
Silvertärna			12	22	34
Småtärna		1			1
Vitvingad tärna				1	1
Tobisgrissla			1		1
Turturduva		1	2	1	4
Fjälluggla		3	3	1	7
Slaguggla		5	2	3	10
Lappuggla		2	4	1	7
Alpseglare				1	1
Blåkråka	3	1			4
Härfågel	1	6	2	2	11
Vitryggig hackspett	6	2	3	2	13
Tofslärka		1			1
Berglärka		2			2
Rödstrupig piplärka		2	11	29	42
Citronärta				2	2
Engelsk sädesärta		1	1		2
Svarthakad buskskvätta			1	1	2
Busksångare			8	3	11
Trastsångare		2	11	11	24
Höksångare		1		2	3
Lundsångare			5	5	10
Taigasångare			1		1
Brandkronad kungsfågel			1		1
Pungmes			3	7	10
Sommargylling		4	6	5	15
Lavskrika	1	1			2
[Svartkråka]				1	1
Gulhämpling				2	2
Bändelkorsnäbb			1	20	21
Videsparv	1	4	9	10	24

Inventering av Liaskogen 2004

Mats Andersson och Sven-Olof Eriksson

Inledning och metod

Årets inventering av Liaskogens naturreservat utfördes för femte året i rad. Inventeringen görs i form av s.k. punkt-inventering, där en förutbestämd slinga följs med 12 stopp och räkning av alla hörda eller sedda fåglar under exakt fem minuter. Slingan startar vid reservatets parkering och följer därefter den markerade gångstigen (se karta nedan). De fåglar som noteras mellan punkterna tas inte med i protokollet, några av dessa redovisas dock nedan under "Övriga arter".

Årets inventering utfördes vid fyra olika tillfällen perioden 6 maj till och med 17 juni. Samtliga besök gjordes under morgonen med start kl 06:00. Invente-
Tabell.

Totala antalet arter och individer de olika åren.

	2000	2001	2002	2003	2004
	5 besök	4 besök	5 besök	5 besök	4 besök
Antal arter	55	48	49	55	47
Antal individer	665	605	614	832	527
Mv individer/tillfälle	133	151	123	166	132

Vanligast art i år var åter bofink med drygt 20 st per inventeringstillfälle, därefter lövsångare (17 st/tillfälle), koltrast med drygt 10 st per tillfälle följt av taltrast, svarthätta och trädpiplärka.

Även i år fanns fyra arter hackspettar. Noterbart dock är endast två större hackspettar, båda observerade 6 maj och därefter inga (se figur nedan).

rare var som tidigare Mats Andersson och Sven-Olof Eriksson.

Resultat

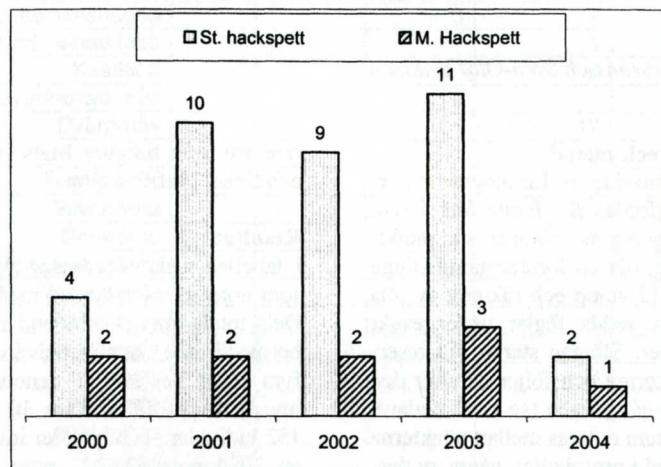
I tabellen nedan redovisas alla arterna som noterades i samband med stoppen. Dels totala antalet arter vid respektive besökstillfälle samt medelvärdet för de fyra olika besöken. I genomsnitt per inventeringstillfälle fanns 30 arter och 132 individer. Totalt under inventeringen 2004 noterades 47 arter med 527 individer (se tabell nedan).

Flest arter och individer noterades vid besöket 6 maj (33 arter och 150 individer).

Sammanlagt fanns sex olika arter sångare.

Saknades gjordes bl.a. gök, härmsångare, stjärtmes, entita, törnskata och kaja. Däremot noterades åter mindre flugsnappare vid en punkt 17 juni, samt två sjungande utanför (mellan) punkterna den 1 juni.

Mindre hackspett och större hackspett 2000 – 2004.

Sammanfattning 2000 – 2004

Nedan redovisas i diagram ett urval arters olika antal från de fem åren. Sammanlagt har 91 arter noterats under åren.

Arter som uppvisar en nedåtgående trend:

Gök. Första året (2000) noterades inte mindre än 11 st, därefter från 2002 endast vid ett tillfälle (2003) och under 2004 hördes ingen gök. Det är dessvärre en allmän trend för hela landet att göken minskar.

Gärdsmyg. Efter att de två första åren varit mycket talrik sjönk antalet från

och med 2002 med knappt hälften och har sedan dess varit ganska konstant.

Järnsparv. Knappt noterad de första två åren. Från 2002 en tydlig minskning.

Svartvit flugsnappare. Hade en tydlig topp 2002 med totalt 31 st. Därefter en tydlig minskning.

Arter som uppvisar en uppåtgående trend:

Koltrast och **Taltrast.** Båda arterna uppvisar en positiv trend varje år från starten.

Rödhake. Uppvisar en svagt uppåtgående trend.

Blåmes. En tydlig uppgång från 2001.

Summa arter och medelvärde per tillfälle 2004

Art	Totalt	Datum och tidpunkt för start				Mv per tillfälle
		06-maj	18-maj	01-jun	17-jun	
		06:00	06:00	06:00	06:00	
Bofink	81	10	24	20	27	20,3
Lövsångare	68	25	17	17	9	17,0
Koltrast	42	11	7	14	10	10,5
Taltrast	40	12	5	15	8	10,0
Svarthätta	26	3	4	8	11	6,5
Trädpiplärka	23	9	4	5	5	5,8
Rödhake	21	11	6	2	2	5,3
Ringduva	20	8	3	5	4	5,0
Trädgårdssångare	19	1	3	7	8	4,8
Talgoxe	19	8	6	4	1	4,8
Svartvit. Flug	18	4	5	6	3	4,5
Grönsångare	15	8	1	5	1	3,8
Gulspurv	15	6	4	4	1	3,8
Gärdsmyg	13	6	2	1	4	3,3
Rödvingetrast	9	3	2	1	3	2,3
Blåmes	9	1	3	3	2	2,3
Kråka	9	1	2	5	1	2,3
Skrattmås	8	0	2	6	0	2,0
Häger	6	4	2	0	0	1,5
Törnsångare	6	1	0	4	1	1,5
Kungsfågel	6	3	2	0	1	1,5
Grönsiska	6	1	2	1	2	1,5
Stare	4	0	2	2	0	1,0
Grönfink	4	1	1	1	1	1,0
Järnsparv	3	0	1	1	1	0,8
Björktrast	3	0	2	1	0	0,8
Svartmes	3	1	0	2	0	0,8
Nötväcka	3	0	0	0	3	0,8
Trädkrypare	3	1	0	1	1	0,8
Korp	3	0	1	2	0	0,8
Trana	2	0	0	2	0	0,5
St. hackspett	2	2	0	0	0	0,5
Rörsångare	2	0	0	1	1	0,5
Nötskrika	2	0	1	1	0	0,5
Gråsiska	2	2	0	0	0	0,5
Gräsand	1	1	0	0	0	0,3
Storskrake	1	1	0	0	0	0,3
Fiskmås	1	0	1	0	0	0,3
Fisktärna	1	0	1	0	0	0,3

Skogsduva	1	1	0	0	0	0,3
Gröngöling	1	1	0	0	0	0,3
Spillkråka	1	1	0	0	0	0,3
M. Hackspett	1	1	0	0	0	0,3
Sånglärka	1	1	0	0	0	0,3
Buskskvätta	1	0	0	1	0	0,3
Grå flugsnappare	1	0	1	0	0	0,3
Mindre flugsnappare	1	0	0	0	1	0,3
Summa:	527	150	117	148	112	
Antal arter	47					

Karta över Liaskogen med inventeringspunkter

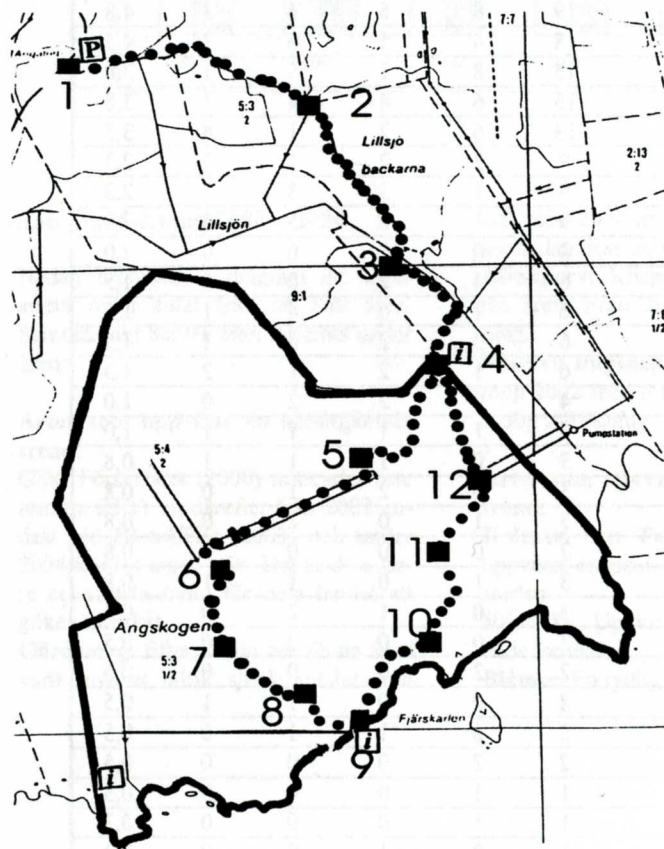
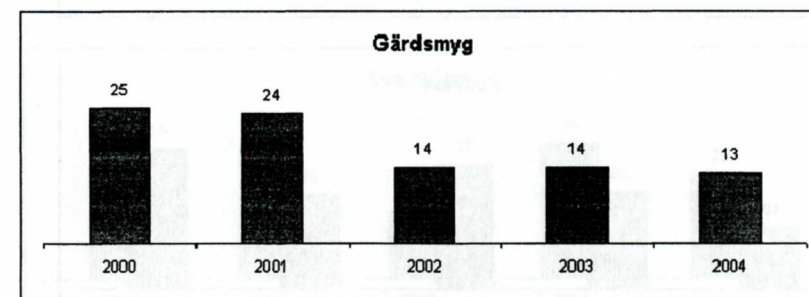
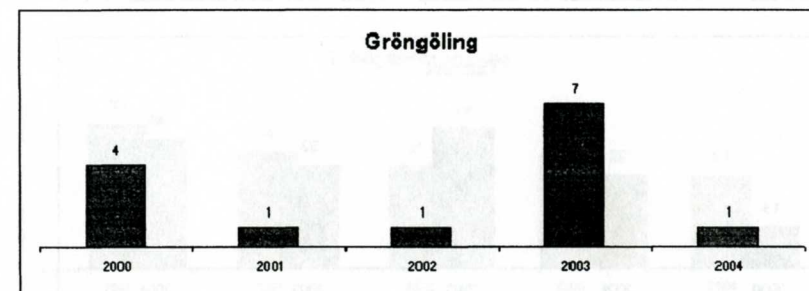
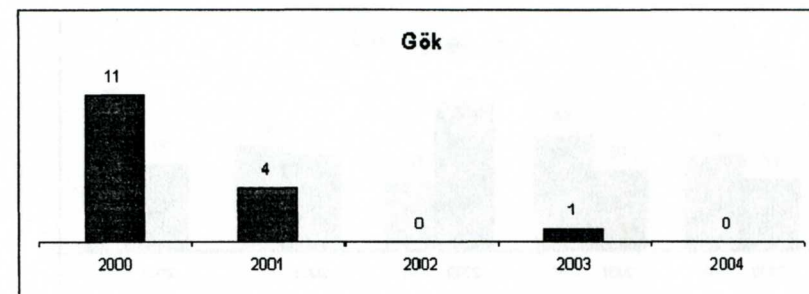
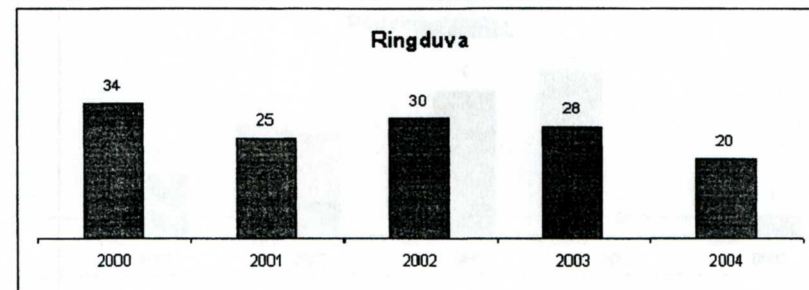
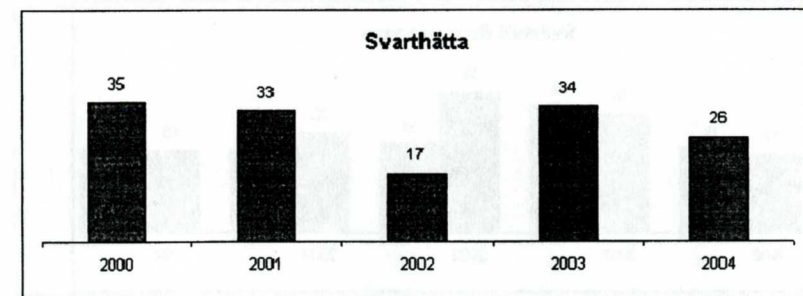
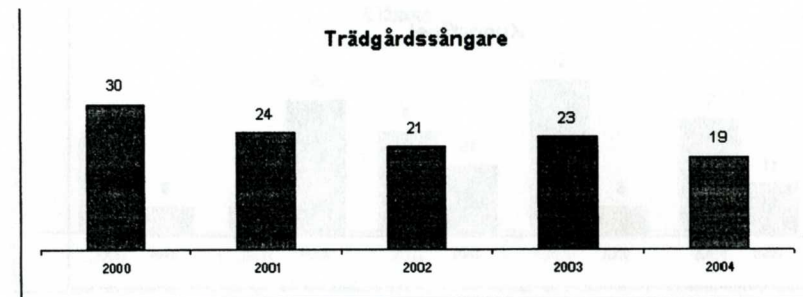
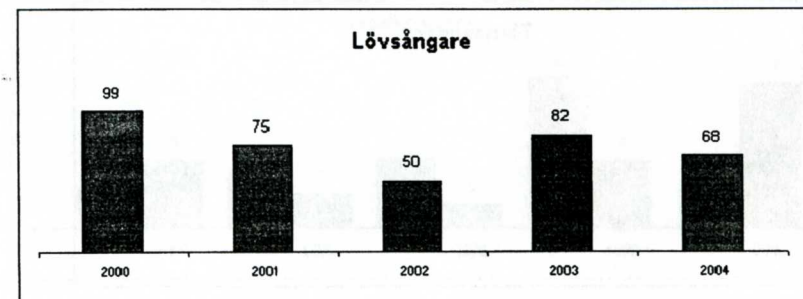
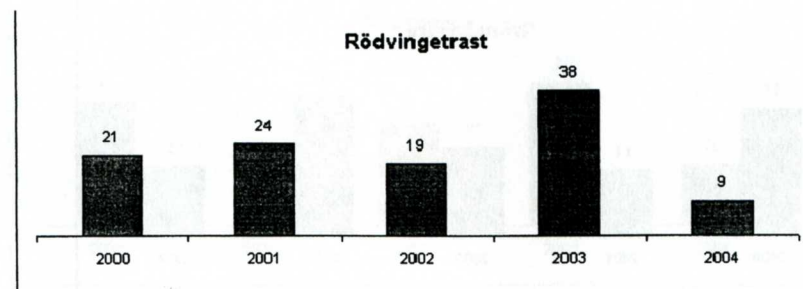
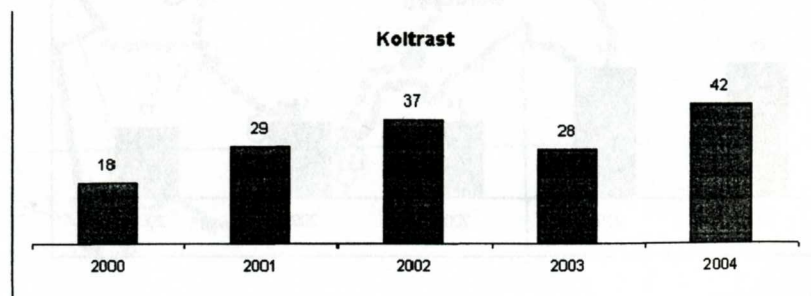
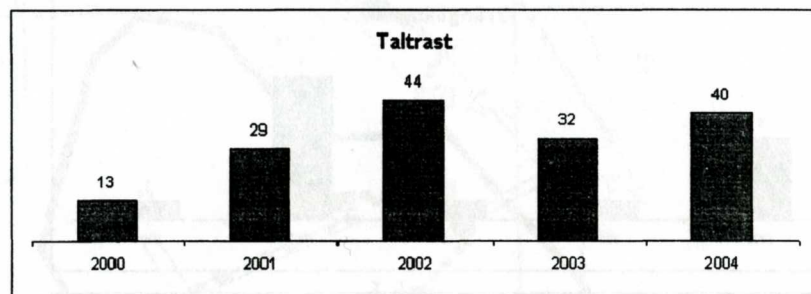
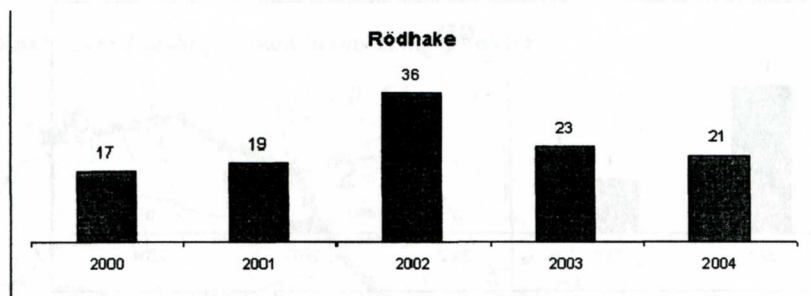
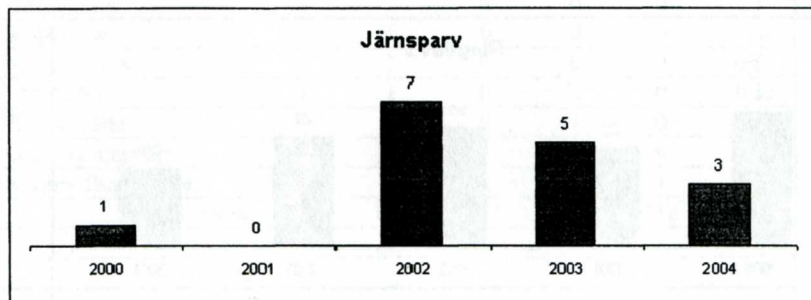
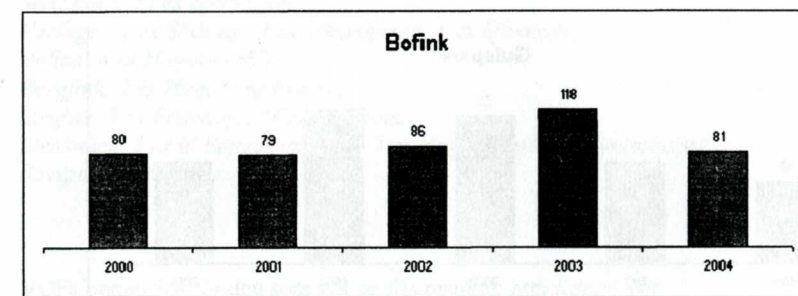
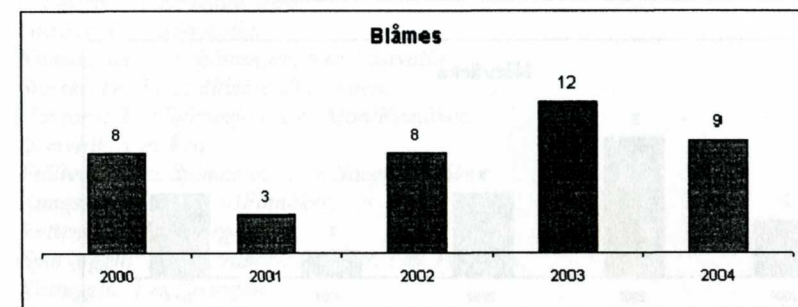
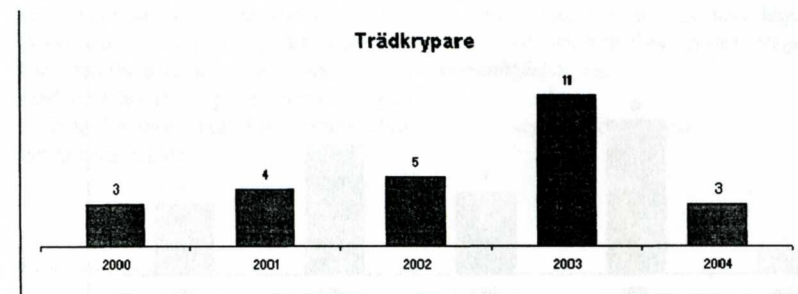
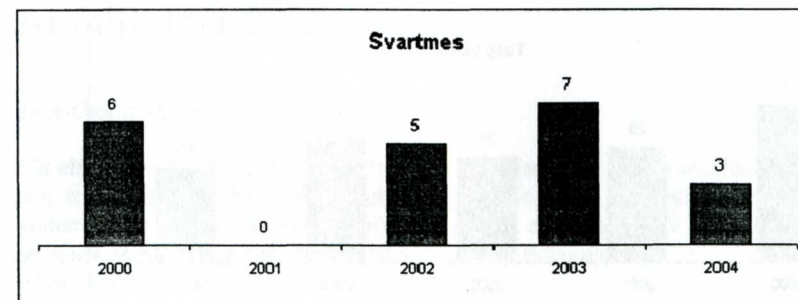
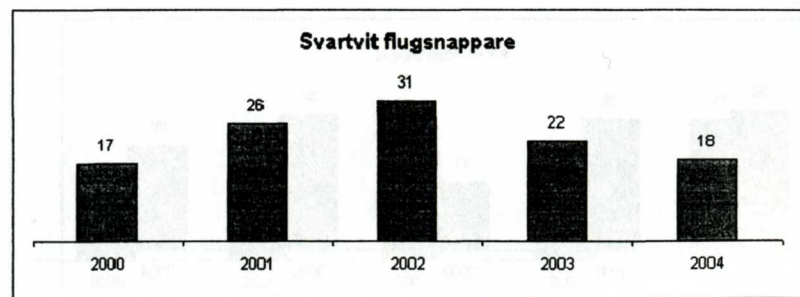
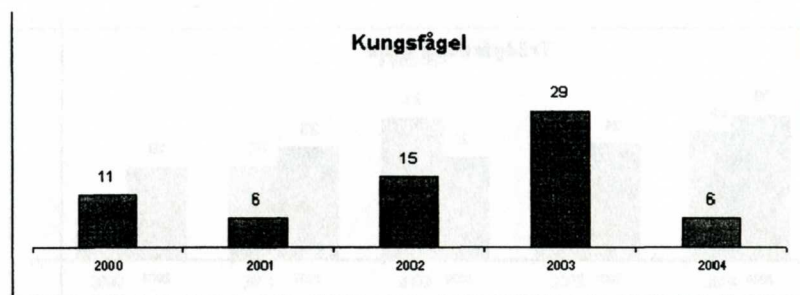
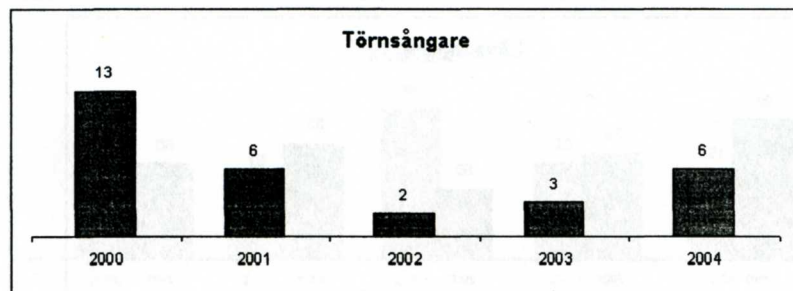
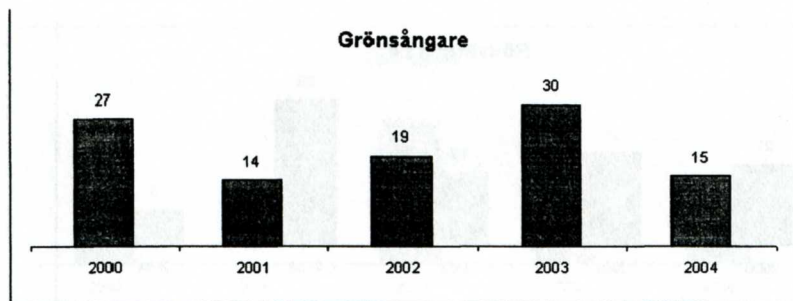
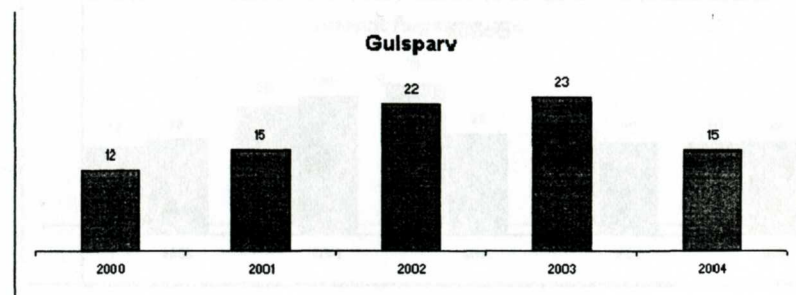
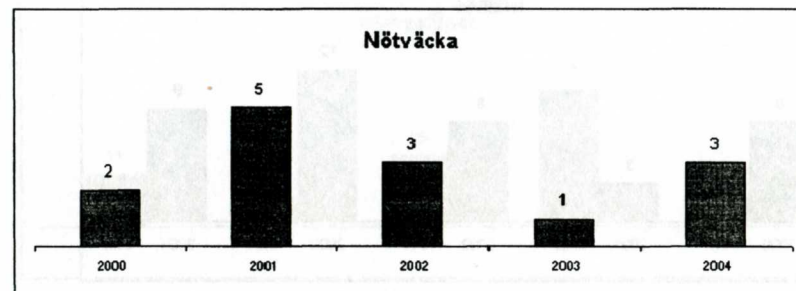
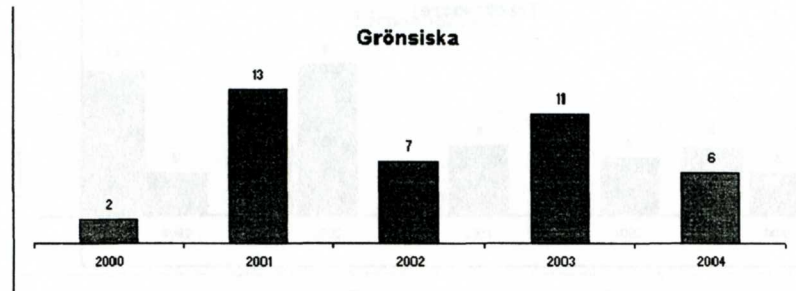
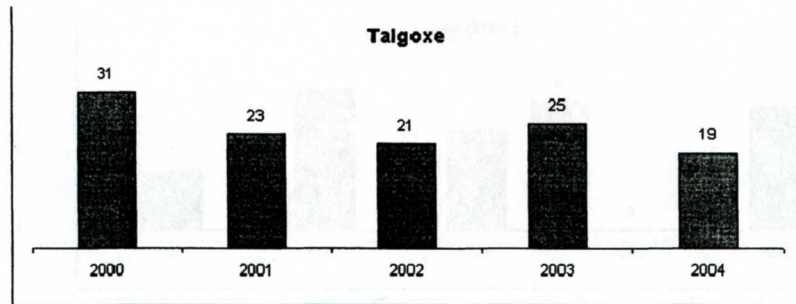

Diagram över olika arters skilda antal åren 2000 – 2004.

Artrally 15/1 2005

Sven-Olof Eriksson

För elfte året i rad gick, med åtta minus och strålände sol, Frövi fågelklubbs vinterrace av stapeln. Vi var tjugofyra personer som bildade tolv lag. Vinterrallyn har blivit populära, man får en knuff av nytt år och räkna in nya årsarter. Samma dag anordnade VOF (Västmanlands Ornitologiska förening) sitt Artrally som har blivit stor succé, med hela hundra-tjugosex personer som bildade fyrtiosex lag. Frövi-fågelklubbs lag är inräknande.

Under de elva år som klubben har kört rallyt så har det setts åttiotvå arter och året nya skörd blev vattenrall, försärla och skäggmes.

Dagen avslutades som sig bör vid pizzarian Glamour, där de tolv lagen redogjorde för sina fynd under intagandet av en god pizza.

Vi ses om ett år igen!

Kommenterande artlista:

Sångsvan: 21 ex Sköldberga

Grågås: 1 ex Sjömosjön.

Kanadagås: 7 ex Sjömosjön, 6 ex Västvalla.

Storskrake: 50 ex Bläsåsen/Väringen.

Havsörn: 2 ex Sjömosjön, 2 ex Mon/Finnåker.

Ornvärk: 1 ex Rya.

Fjällvråk: 2 ex Sjömosjön, 1 ex Näset/Finnåker.

Kungsörn: 1 2k Näset/Finnåker.

Vattenrall: Hagaberg/Frövi.

Sparvuggla: Stenkärråsen/Finnåker, 1 ex Tvärsjön.

Kattuggla: 1 ex Tvärsjön.

Forsärla 1 ex Frövifors.

Skäggmes: 15 ex Sjömosjön.

Varfågel: 1 ex Sällinge, 1 ex Sörängarna, 1 ex Sjömosjön.

Bofink: 4 ex Hagaberg/Frövi.

Bergfink: 2 ex Hagaberg/Frövi.

Steglits: 3 ex Frövifors, 14 ex Oppboga.

Stenkäck: 1 ex N Bangatan/Frövi, 5 ex Hagabergsliden/Lindesberg.

Sävspurv 3 ex Sjömosjön.

VOFs hemmsida för den som vill se alla resultat: <http://go.to/vof>

